

עמוד הענן משלים לעמוד האש

על התהליכים העוברים על החברה הישראלית
ועל צה"ל מתוך המבט של הארת הגאולה

מתוך דברי הרב צבי ישראל טאו שליט"א

במקום הקדמה, ביקש הרב להביא את הדברים הבאים:

“אמנם העיקר הוא מה שצריך להכיר, שכל ההפכים כולם שמסבות מתהפכים, הם כולם קשורים זה לזה ופונים לתכלית האורה האמתית שהכין ד’ בטובו שתגלה בבא עתה. על כן אין ראוי להכיר כי התקופה שלפני האורה דבר אין לה עם האורה, לא כן, יחש גדול יש ביניהן, והיא מכשרת את האורה לבא דוקא על ידי חשכתה.

עמוד הענן החשיך מעט, ועל ידי אותה הקדרות יצאה פעולתו, עמוד האש האיר, ועל ידי הארתו יצאה פעולתו.

כן בתמידות ישנן פעולות יוצאות דוקא על ידי הקדרות וחשכת אור הדעת, חשכת אור הצדק ואור יראת ד’ ואהבתו.

מובן הדבר שאינן פעולות עומדות לעצמן כי אם מחוברות להכשיר את פעולת ההארה והן פועלות חליפות, בירידה ועליה, עליה וירידה, הכל בסדר ערוך מהמסדר העליון יתברך. על כן עמוד הענן משלים לעמוד האש, ועמוד האש משלים לעמוד הענן”

(מתוך עין איה שבת א', פרק ב, פסקה ל"א)

עמוד הענן משלים לעמוד האש

על התהליכים העוברים על החברה הישראלית
ועל צה"ל מתוך המבט של הארת הגאולה

תחיית החול

אנחנו נמצאים בעיצומו של תהליך גאולה המתקדם דרגה אחר דרגה, חוליה אחר חוליה. הגאולה מופיעה במהלך מתפתח, כתיאור הפסוק (זכריה ו, יב) "איש צמח ומתחתיו יצמח" - תחילה מופיעה תחיית החול ואחריה תופיע תחיית הקודש. בשלב הראשון עם ישראל מתחיל לחיות חיי עם בריא ואיתן, חיים מוסריים ומתוקנים של יושר וצדק במונחים אנושיים. בשלב זה מתחוללת תחיית החול,

דרך ארץ שקדמה לתורה. דרך ארץ זו אינה דרך התורה, אך היא אינה סותרת את התורה. יש ענין לחזק את המהלכים הללו ולעודד אותם, אך כמובן שיש לנהוג על פי התורה.

הגאולה מתקדמת. אנו נמצאים על סיפו של מהפך רוחני בישראל. הגאולה עוברת מתחיית החול אל תחיית הקודש.

התאוריה של הציונות החילונית התבססה על משנתו של אחד העם ששנה ופירש, שביסס בכפירתו את התשתית הרעיונית של הציונות החילונית, כלשון רבינו הרצ"ה. אחד העם טען שלכל המושגים של האמונה ויראת שמים ותורה אין אחיזה אמתית במציאות אלא הם נוצרו על ידי עם ישראל כדי שיוכל להתקיים בגלות. אחד העם כבר מזמן אינו בין החיים, אבל יסודות משנתו הוטמעו במערכת החינוך החילונית [שמערכת החינוך הדתית מנסה לחקות אותה ולהתקרב אליה].

השלב של התעוררות הציונות החילונית הוא תחיית החול. בגלות עברו עלינו שנים רבות שבהן לא חיינו חיי לאום ואבדנו את הטבעיות הפשוטה והבריאה - ערכים לאומיים, אחריות לאומית, לכידות וכדומה, ולכן היינו צריכים לשוב ולרכוש אותה באמצעות תחיית החול. אבל לא זו התכלית של עם ישראל. עם ישראל צריך להגיע לתחיית הקודש, קודש שאינו לוחם בחול אלא מחייה אותו. הקודש העליון מכון להאיר את החול לאור דעת אלקים ולרומם אותו, ואז החול יקבל צורה ישראלית מובהקת ושלמה שתאיר את העולם.

זרע אדם וזרע בהמה

הרב מבאר שהגאולה מתקדמת על ידי התפתחותם של שני כוחות שונים באומה - 'זרע אדם', אנשי הרוח, המובילים את תחיית הקודש, ו'זרע בהמה', אנשי המעשה, הפועלים בחומר ומובילים את תחיית החול. המונח 'זרע בהמה' אין כוונתו כמובן כפשוטו - הרי מדובר על בנים לעם ישראל, אנשים בעלי אמונה, שכל ודעת; הביטויים זרע אדם וזרע בהמה נועדו להדגיש את גודל הפרש בין הנטיות, הדומה להבדל הגדול בין אדם לבהמה.

לכל אחד מן הכוחות הללו יש עוז ותעצמות נפש, תחושות שליחות ויעוד משלו. כל אחד מהם מתקדם ומתפתח כשלעצמו, כביכול ללא קשר להתפתחות הכח השני.

על פניו אין זה טוב - הדבר מפריד את האומה, יוצר התנגשויות בין חלקיה ונראה שהוא מביא להתפוררותה. אולם אין זה כך. הדברים צריכים להתנהל דווקא כך משום שעם ישראל הוא עם גדול, בעל נשמה ענקית. כדי לבטא ולממש את כל מה שיש בנשמה זו הוא מאחד בתוכו קשת רחבה של כוחות בעלי גוונים וכיוונים שונים. בינתיים הכוחות הללו אינם מוצאים את הדרך הנכונה לצאת לפועל בהתאמה. נדמה כי ההתחברות תחת שם של אומה אחת ובתוך מדינה אחת יוצרת קוטביות וקשיים בהתנהלות. הדבר מעלה את המחשבה כי כל כח צריך

ראשי הציונות החילונית, שנבנתה כאמור על כפירה במסורת, נזהרו מלפגוע בדת ובדתיים מפני שהם ידעו שהדבר יפגע בעם ובאמונו במנהיגיו, ובלי העם לא תהיה מדינה.

לצמצם את עוצמתו ולוותר במידה מסוימת על הגוון היחודי שלו ועל הכשרון המיוחד לו כדי שיוכל להשתלב עם הכוחות האחרים ולחיות עמם באחדות. אולם אם כך היה, כל הכחות היו מופיעים בצורה בינונית וחלשה והאחדות שהיתה נוצרת היתה אחדות של בינוניות ופשרנות. אם הגאולה היתה מתנהלת במהלך אחד של שני הכוחות - הקודש והחול - יחד, הבנין שהיה נבנה היה חלש ועלוב.

ההתנגשות בין הכוחות השונים נוצרת מכך שעם ישראל עדיין אינו במקום השלם שלו. כאשר כשרונותיו הגדולים והמרכזיים יצאו אל הפועל - כאשר תהיה בו גדלות של תורה, כאשר הוא יזכה להגיע למדרגות של רוח הקודש ונבואה, כל שאר הכוחות, הנובעים מתוך המרכז הרוחני הגדול, ממקור ישראל, ימצאו את מקומם הנכון באחדות ובהרמוניה באופן מלא. כל עוד אין זה כך, המטרות של כל אחד מן הכוחות מתפוררות והם אינם פועלים יחד. נוסף על כך, חודרת אלינו מעמים אחרים תרבות נוכרית, שהיא במידה רבה אלילית ונמוכה מאוד, והיא עושה בנו שמות, והדבר גורם להתנגשויות ויוצר צורך בברורים.

כל עוד הצורה העליונה של האדם אינה באה לידי ביטוי, כל תיקוני החול חשובים כחיים בהמיים - "כל מקום שאין הקריאה בשם ד' באמת ובצדקה נשמעת, אין שם חיים פנימיים, חיי אדם באמת, כי אם חיי בהמה שוררים שם". מאידך, לא די

לה לאומה בפיתוח הקומה הרוחנית; "המכשולים שבדרכי חיי החברה... הם ודאי מכשולים גם כן על הדרך של השלמות האלקית וההצלחה העצמית של האדם גם כן לוקה היא על ידם" (מאמרי הראיה עמ' 403). 'זרע האדם' חייב להכיר בצורך ב'זרע הבהמה', בבנין הקומה החומרית של האומה, וכך הוא יוכל להפיח בקומה זו ובנושאייה חיים השייכים למגמה העליונה. כמו כן, 'זרע הבהמה' צריך להכיר בצורך בשמירת משמרת הקודש ובנשיאת אש הקודש על ידי 'זרע האדם'.

כך היה במידה מסוימת מאז קום המדינה. על אף שראשי הציונות, כגון בן גוריון שהיה תלמידו של אחד העם, אחזו בדרכו והלכו בדרך הכפירה, הם הבינו שהם לא יכולים להלחם במסורת. ישנו מכתב שכן גוריון כותב למשה שרת: "משה היקר, אין לנו להפריד הדת מהמדינה. קיימת שותפות גורל בין מדינת ישראל ובין העם היהודי. מדינה זו לא תתקיים בלי העם והעם היהודי לא יוכל להתקיים בלי המדינה. ומשום כך כרוכים שלושת הדברים: אהבת המולדת, נאמנות למדינה ונאמנות לעם ישראל - יחד, זהו חוט משולש, אשר לא יינתק רק בהישארו קשור ומשולב זה בזה". אף שכן גוריון לא האמין בתורה, הוא הבין שלעם חשובה המסורת, ומפני שהעם קשור לדת, ובלי העם אין מדינה, אסור להפריד את הדת מהמדינה. יש לשים לב - הוא אמנם כותב שאסור להפריד את הדת מהמדינה, אבל לא בגלל שהוא סבר שישנו קשר מהותי בין הדת והמדינה, אלא מפני שהוא ראה שהדת חשובה לעם. וכשהעם מדבר על דת, הוא פונה לאורתודוקסיה, משום שבתחושתו הפנימית הוא אינו מרגיש בנוח עם האוירה השוררת בבתי הכנסת הרפורמיים למיניהם. ראשי הציונות החילונית, שנבנתה כאמור על כפירה במסורת, נזהרו מלפגוע בדת ובדתיים מפני שהם ידעו שהדבר יפגע בעם ובאמונו במנהיגיו, ובלי העם לא תהיה מדינה.

התקדמות הגאולה מתחיית החול לתחיית הקודש

בשנים האחרונות ניתן להבחין בנסיונות לחולל מגמה אחרת - לקעקע את הדת, להפריד את הדת מהמדינה ומן העם.

לתהליך שאנו עדים לו בימינו ישנו דמיון מסוים לתהליך שקיעת מלכות שאול. מלכות שאול היתה רק פרוזודור, הכשרה למלכות דוד שהיא המלכות העיקרית של עם ישראל, היא המטרה (עיי' רמב"ן בראשית מט, י; שיחות הרצ"ה בראשית עמ' 415). מלכות שאול, מלכות בני רחל היא מלכות עראית שנועדה לבצע את המעבר מהנהגה של שופטים לשלטון של מלכים, והמלכות הסופית, הכוללת והנצחית, היא מלכות בית דוד. אם שאול היה מקבל זאת ולא היה נלחם נגד דוד ורודף אותו, מלכותו היתה הולכת על מי מנוחות, והוא היה מקבל תפקיד חשוב במסגרת מלכות דוד (רמב"ן שם). אולם שאול לא קבל זאת ונלחם בדוד. כשהוא מרד בתפקידו הוא אבד את הכח האלקי שהיה למלכותו. כתוצאה מכך הוא אבד את שיקול הדעת שלו ואת יכולתו להנהיג, רוח רעה תעתעה בו עד שהוא יצא מדעתו והתחיל לכלות את ממנו, את כחו ואת משאבי הממלכה ברדיפה אחר דוד.

בדומה לכך, הגאולה מתקדמת, ואנו נמצאים בשלב אחר. אנו נמצאים על סיפּו של מהפך רוחני בישראל. הגאולה עוברת מתחיית החול אל תחיית הקודש. הדבר ניכר בנהירה הגדולה של רבבות עמך בית ישראל ליהדות, לתורה, לאמונה ולקדושה. ישנם אנשים שהנהירה לדת מפחידה אותם והם אינם יכולים להכיל את התקדמות הגאולה. במקביל, הרגש הלאומי שדחף את תהליכי תחיית החול נחלש, ו"דגש כי זקן, כי חדל מהיות לו כח פועל, יפלו עמו כל הרוחות אשר נתמכו בו ונתמלאו אור חיים לרגליו" (אורות הקודש א עמ' רנה). גם ההשפעות החיצוניות של הגויים מתגברות ויוצרות רצון לחקות את דרכם. כל אלו גורמים לחלקים בחברה הישראלית לאבד את דרכם. כאשר מאבדים את הדרך, מאבדים גם את הישרות הבסיסית, את דרך הארץ הפשוטה.

'מורדי האור' - הנסיונות לעכב את התקדמות הגאולה

אנשים אלה מנסים לעצור את תהליך הגאולה בכל מיני דרכים דמגוגיות. מדובר בקבוצה קטנה מאוד יחסית, של אנשי שמאל קיצוניים מאד, הרבה יותר מהזרם המרכזי של השמאל, שיש להם מגמה מפורשת לעקור את הקודש מלבותיהם של ישראל. זו חבורה סגורה שתפסה בכשרון רב עמדות מפתח בכל המקומות המשפיעים על דעת הקהל, רוח הזמן ורוח הדור והיא מנסה לעצב מחדש את התרבות והנורמות של החברה. הם עובדים על כך עשרות שנים, ובמשך הזמן הם הגיעו להישגים גדולים מאוד מבחינת המקום שהם תופסים בציבוריות הישראלית. קבוצה זו קובעת במידה רבה מאוד את הרכבו של בית המשפט העליון שאליו מתקבלים רק אנשים עם עמדות מאוד מסוימות, ויש לה השפעה מכריעה גם על התקשורת, כפי שכולנו חווים.

מהלך זה נעשה כמובן במסווה של נאורות ודמוקרטיה - כביכול כך ראוי יותר להתנהג מבחינה מוסרית, כך מחייבת הקידמה והתרבות, כך חושב "הצבור הנאור". אולם בפועל זו רמיסה של הדמוקרטיה - של חופש הדת ושל חופש הביטוי. מובילי אג'נדה זו לוקים בפטרנליזם - אבהות - הם בטוחים שהמוסר הוא רק מה שהם יודעים וקובעים, ומי שאינו חושב כמותם הוא פרימיטיבי חסר דעת וברור שאין להתחשב בדעתו, כפי שאין להתחשב בדעתו של ילד בן חמש. הם בטוחים שרק אנשי האקדמיה בעלי האג'נדה הנכונה יודעים את האמת, וכל השאר הם 'נייטיביז' - 'ילידים' שדעתם אינה מעלה ומורידה מאומה. כך היה כבר באתונה - על כל בן

ישנה קבוצה קטנה מאוד של אנשי שמאל קיצוניים מאד שיש להם מגמה מפורשת לעקור את הקודש מלבותיהם של ישראל. זו חבורה סגורה שתפסה בכשרון רב עמדות מפתח בכל המקומות המשפיעים על דעת הקהל, רוח הזמן ורוח הדור והיא מנסה לעצב מחדש את התרבות והנורמות של החברה.

חורין שהיתה לו זכות הצבעה, היו חמישים עבדים שהיו קניינם של בני החורין ולא היתה להם זכות הצבעה. אמנם בימינו כבר אין עבדים אך גם בימינו ישנם כאלה הסוברים שבעצם לא צריך לתת אפשרות הצבעה לכל אדם. הם משתמשים בשיטות של תעמולה, זורים חול בעיני העם ומנהלים אותו. העם שרוי באופוריה ושוגה באשליה שהוא מחליט על דרכה של המדינה באמצעות הצבעתו בבחירות, אולם בפועל מי שמחליט זו קבוצה קטנה מאוד שביהירותה בטוחה שמה שהיא חושבת זו האמת והיא משתמשת בדמגוגיה ושיטות שכנוע מתוחכמות כדי לנהל את העם בלי לשאול אותו דבר. כחלק מן הפטרנליזם הזה הם מפרשים כל שתיקה על כל מהלך כהסכמה, כך שאם מישהו מנסה בהמשך למחות ולהתנגד, עונים לו שלא יתרגש, שהרי כך נוהגים כבר זמן רב ואם עד עכשיו הוא לא התקומם כנראה שהוא יכול להשלים עם זה.

לטהר את השרץ

אחת מנקודות המפתח במגמה זו היתה מצעד ה"גאווה" שהיה בירושלים. איך אפשר להסכים לכך שמכניסים לירושלים עיר הקודש את הטומאה הזו ומפארים אותה, הופכים אותה ביד רמה ובהתרסה לגאווה לאומית, וכל זה מקבל יחס

מכובד, וזוכה לתמיכה של כל הרשויות ולהגנה של המשטרה. אם היו מספרים לנו לפני כמה שנים שבירושלים עיר הקודש יתקיים מצעד "גאווה" שבו יצעדו סוטים ברחובה של עיר בראש מורם לא היינו מאמינים. זו הרי הסטייה המכוערת ביותר, העוקרת את חיי המשפחה ופוגעת בילודה, הסותרת את הבסיס הראשון של הקיום האנושי - איש נושא אשה ומוליד ילדים, את הנטייה הטבעית של כל אדם להביא חיים לעולם ואת החתירה להתעלות העתידית של הדורות ולתיקון העולם, להביא לימות המשיח. והנה, את השרץ הזה הצליחו אנשי אקדמיה ותקשורת "לטהר" באמצעות אמירות שיש 'לקבל את השוניה', שלכל אדם ישנו את החופש לחיות את חייו כרצונו ולמשפחה אין

מובילי אניגדה זו לוקים בפטרנליזם - אבהות - הם בטוחים שהמוסר הוא רק מה שהם יודעים וקובעים, ומי שאינו חושב כמותם הוא פרימיטיבי חסר דעת וברור שאין להתחשב בדעתו, כפי שאין להתחשב בדעתו של ילד בן חמש.

רק צביון אחד, אמירות שבמשך הזמן חלחלו וגרמו לשינוי צורת ההתייחסות וההבעה כלפי תופעה זו וקבלתה כדבר שהוא מדרך הטבע. כיום מי שאומר אחרת הוא פאסה, מתייחסים אליו כאדם פרימיטיבי וכמוקצה. מעבר לענין כשלעצמו, יש בכך קריאת תיגר על הנורמליות - על כך שאפשר בכלל להגדיר תחום של התנהגויות כנורמלי ומה שמחוץ לו יוגדר כלא נורמלי. יש כאן אמירה שאין בכלל יכולת להגדיר נורמות התנהגותיות מסוימות אלא הכל נורמלי, הכל מקובל, הכל שווה וראוי, כל הסטיות לגיטימיות בדיוק כמו ההתנהגות המקובלת.

מצעד ה"גאווה" היה רק הפיילוט. אלו שמובילים את המגמות הללו חיכו לראות את התגובה למצעד ה"גאווה", ומכיוון ששתקנו והשיירה עברה, הוכח שאפשר לסמם ולהשתיק את כולם באמצעות סיסמאות דמגוגיות ואז נפתח הפתח לעוד דברים כאלה. אני חושב שכל מה שראינו עד היום זה רק הצעדים הראשונים, 'פיילוטים' לקראת העתיד. אם נשתוק ולא נמחה על הדברים הללו הם ימשיכו הלאה - להרס של כל מושג המשפחה, כפי שמצייר אפלטון בחזון המדינה האידאלית שלו - מצב שבו אישה אינה מיוחדת לאיש אלא הנשים משותפות לכולם, כל המשפחות הן משפחות חד-הוריות, כל האבות אוהבים את כל הילדים בשווה והילדים קוראים לכל אחד מהמבוגרים 'אבא' כי אולי זה אבא שלהם. המודרנה לא זקוקה למשפחה המסורתית. כבר כיום שני גברים יכולים להקרא משפחה, לאמץ ילד ולחנך אותו וכולם שותקים.

אם היו מספרים לנו לפני כמה שנים שבירושלים יהיה מצעד "גאווה" שבו כל הסוטים ילכו ברחובה של עיר הקודש ירושלים בראש מורם לא היינו מאמינים. את השרץ הזה הצליחו אנשי אקדמיה ותקשורת "לטהר" ולהביא לכך שסטייה זו תתקבל כדבר שהוא מדרך הטבע.

הכתוב (ישעיה ג, יב) אומר: "עמי נגשיו מעולל ונשים משלו בו" ומבאר המצודת דוד - "הליצנים שבהם המה לוחצים אותם ומושלים בהם והנשים הנואפות הנה משלו בהם כי הטו לב השרים אחרי דעתן". והפסוק ממשיך: "עמי מאשריך מתעים ודרך ארחתך בלעו" ועל כך כותב המצודת דוד: "המנהיגים המדריכים אותך המה מתעים אותך מדרך הישר". בימינו קל להבין זאת - אנשי התקשורת המתאימים מאוד להגדרה 'ליצנים' וכן ארגוני הנשים מובילים מגמות הרסניות המטות את עם ישראל מדרך הישר.

"מי בראש" בצה"ל

כל מה שהוסבר עד כה, הוא הרקע למתרחש בצבא בעשור האחרון וביתר שאת בשנה האחרונה. האג'נדה הזו פונה לשנות את הצבא, מתוך הבנה שברגע שהצבא יתנהל כך הדברים יתפשטו בכל המדינה, כפי שאומרים מוביליה בפרוש, קבל עם ועדה. הרי כולנו מעריצים את הצבא, את מפקדי הצבא ובראשם הרמטכ"ל. בעלי אג'נדה זו קבלו דריסת רגל בצבא. כל קצין עובר אצלם הכשרות, כך שמי שמגיע לדרגת אלוף כבר עבר כמה שלבים של שטיפת מח.

ראשי הצבא משתפים פעולה עם מגמה זו. לצערנו הצבא נתון בידיים לא טובות המאפשרות ניצול שלו כדי לשנות את החיים במדינה - את צביון התרבות, המוסר, המצפון והדת. איני יודע מה גורם להם להיות כל כך מחויבים לאג'נדה הרסנית זו, אך בפועל כך הוא. הם מגדירים שהמטרה הראשונה של צה"ל, עוד לפני ערך הנצחון על האויב, היא ליצור מה שהם מגדירים 'נורמות מתקדמות הראויות

לצורה אנושית', שמהן מתחייב שיויון ושיתוף המינים (ראה מסמך פקודת השירות המשותף סעיפים 2-3). סגן הרמטכ"ל אף התבטא ואמר שהמכתב של מח"ט גבעתי עופר וינטר במבצע צוק איתן, שבו כתב שצריך להלחם בשם ה' מלחמת מצוה נגד אויבי ישראל - הוא מסוכן יותר מאשר חיזבאללה ואיראן. שמעתי שכשהוא דיבר עם מפקדים בקורס מ"פים, אחד מהם שאל אותו איפה הם רואים הדתה שהם כל כך חוששים ממנה. הצביע סגן הרמטכ"ל על חייל אחד בעל כיפה וזקן ואמר - 'אתה רואה אותו? מזה אני חושש'.

"השרות המשותף"

אג'נדה זו היא המחוללת את התהליכים ההרסניים שעובר הצבא, בעיקר בתחום השירות של בנים ובנות יחד. האג'נדה שאותה מובילים ראשי הצבא היא אג'נדה של שיויון, של 'ערכי הדמוקרטיה' - כולם שווים, כולם יכולים לעשות הכל, משום ש'כך מתנהלים החיים לפי המודרנה'.

ראשי הצבא משתפים פעולה עם מגמה זו. הם מאפשרים לנצל את הצבא כדי לשנות את החיים במדינה - את צביון התרבות, המוסר, המצפון והדת. הם מגדירים שהמטרה הראשונה של צה"ל, עוד לפני ערך הנצחון על האויב, היא ליצור מה שהם מגדירים 'נורמות מתקדמות הראויות לצורה אנושית', שמהן מתחייב שיויון ושיתוף המינים.

לא מדובר רק בגחמה חולפת; הדבר מוטמע באופן עמוק, ראשית על ידי פקודה חדשה שנכתבה במיוחד לשם כך - "פקודת השרות המשותף", המניחה כיסוד שהערוב בין המינים הוא הדבר הרצוי והמועדף שאליו צריך כל מפקד לחתור, ואם לא - הוא פוגע בערכי צה"ל. הפקודה כוללת גם הנחיות להטמעה בצבא. המצב בשטח הוא חמור - ישנן היום עמדות פילבוקס בצמתים ביהודה ושומרון שמאוישות על ידי שני חיילים ושתי חיילות שנעולים שם יחד למשך זמן ארוך והם ישנים מיטה מעל מיטה. מדובר באנשים פשוטים, לא בפלטי בן ליש שהצליח להתגבר על יצרו, ו'מה יעשה הבן ולא יחטא?!'. ישנם מקומות שבהם ישנה התעמלות משותפת, ישנם מקומות שבהם השירותים הם משותפים -

בעיני ראיתי צילום של שלט מן הקריה בתל אביב עם סמל רשמי של מחנה מטכ"ל שהשירותים הם משותפים. התכנית של הצבא היא להחיל את המדיניות הזו בכל הצבא. לא זו בלבד, ישנם גם דיבורים על שילוב בנות בשריון. כולם יודעים מה המשמעות של הכנסת חיילת לטנק. ארבעה אנשים נמצאים בחלל כל כך קטן, וכשהטנק נוסע הוא מתנדנד ואין אפשרות להשמר ממגע. לעיתים החיילים נמצאים בטנק ימים שלמים, בלי אפשרות לשמור על צניעות מינימלית, שלא לדבר על צרכים מיוחדים של נשים. הדבר מביא לפריצות בצורה הבוטה ביותר, ואנשים - לא דתיים וגם דתיים - נופלים.

מכח האג'נדה של השייוון מנסים לעטוף את כל הדברים הנוראיים הללו במילים יפות - 'שייוון', 'מגדר', 'תהליכים חברתיים' ועוד. אבל כל אלה לא משנים באמת את העובדה שבפועל המילים הללו הן כיסוי לדברים המכוערים והמאוסים ביותר.

ספרו לי שבאחד מקורסי הטייס העבירה את המד"ס מדריכה בלבוש לא צנוע. היה שם בחור שלא איבד את עשתונותיו ודרכו היתה ברורה לו - הוא ידע להבחין בין קדושה לטומאה ובין אמת לשקר, ולכן במקום לעמוד כמו כולם מולה, הוא סובב את גופו והתעמל כשהוא מסתכל הצידה. ניגש אליו המפקד ונזף בו שהוא מעליב את המד"סניקית. אותו בחור לא התבלבל, הסתכל לאותו קצין בעיניים ואמר לו: אני מעליב אותה?! בחדר, לאחר המד"ס, כל שאר החיילים מדברים על אותה מד"סניקית

לא מדובר רק בגחמה חולפת; הדבר מוטמע באופן עמוק, ראשית על ידי פקודה חדשה שנכתבה במיוחד לשם כך - "פקודת השרות המשותף", המניחה כיסוד שהערוב בין המינים הוא הדבר הרצוי והמועדף ואליו כל מפקד צריך לחתור.

באופן מאוד מכוער, כאילו היא חפץ, ואני היחיד ששומר על כבודה, שמסביר להם שהיא בת ישראל כשרה והיא מתלבשת ומתנהגת כך רק משום שמצפים ממנה להתנהג כך בשם התרבות והקידמה. אותו קצין השפיל את עיניו והניח לו.

הדברים אינם רחוקים, כל מי שמשרת בסדיר או במילואים עלול לעמוד בזמן הקרוב בפני נסיונות כאלה. לא מזמן אמר לי אברך שמשרת בצבא שמבקשים להכניס להם חיילת לטנק והוא מתכונן לסרב לשרת במצב כזה, אבל זה יגרום שיוציאו מן הקורס.

אבדן דרך

הדברים האלה הם מקולקלים לא רק מבחינה יהודית אלא יש בהם איבוד צורת האדם היסודית, צלם אלקים שבאדם, איבוד כבוד האדם, אובדן התבונה הבסיסית והיושר הבסיסי. ודאי שהם נוגדים גם את הצניעות היהודית, אבל הם לא נוגדים רק את התורה אלא את הדרך ארץ שקדמה לתורה. הם נגד האנושיות הפשוטה, נגד ה"לעולם יהא אדם" שעוד לפני ה"ירא שמים". אדם צריך להגן על אנושיותו. אסור להכנע ללחצים ולהשלים עם דברים שהם נגד השכל הישר.

הדברים מלמדים על אבדן דרך כללי. חז"ל (מדרש שמואל כא, ג מובא ברש"י שמואל א יז, מד) אומרים שכאשר אמר גלית לדוד (שמואל א יז, מד) "לכה אלי ואתנה את בשרך לעוף השמים ולבהמת השדה" הבין דוד שאם גלית מבקש להאכיל את בשרו לבהמה שאינה אוכלת בשר, נטרפה דעתו, ובטח בנצחוננו. כך הוא גם, לצערנו, ביחס לראשי הצבא [להבדיל בין ישראל לעמים] - אם במקום לשמור על הבטחון הם עוסקים בכל מיני "ערכים" הסותרים את הרמה הבסיסית ביותר של האנושיות, סימן הוא שהם אבדו את דרכם.

מלחמה פנים ואחור

כדי לעשות מהלכים דרמטיים כל כך, היה ראוי למובילי המגמה, שרוממות הדמוקרטיה בגרונו, לכל הפחות לקבל הסכמה של רוב העם. אולם המהפכות הללו נעשות בסתר, מבלי שראשי הצבא המובילים אותן קבלו לכך מנדט, בנסיון לכפות את האג'נדה הזאת על כל הציבור. הרי אם היו שואלים את הציבור הרחב והישר אם הוא מסכים שכך יתנהל הצבא, אם היו שואלים את ההורים אם הם שולחים את בנותיהם לצבא כדי שיתייחסו אליהן כך, רובם לא היו מסכימים. הם פועלים בלי הסכמה, בניגוד לכל השיטה הדמוקרטית, כאילו הם חונטה צבאית

שתפסה את השלטון. כאשר ראשי הצבא נפגשו עם רבנים הם עשו מאמצים רבים לגרום להם להגרש שדעתם נשמעת כדי שהם לא יפרסמו את הנעשה, ועל אלה שלא יישרו קו ניסו לאיים.

הדברים האלה הם מקולקלים לא רק מבחינה יהודית אלא יש בהם איבוד צורת האדם היסודית, צלם אלקים שבאדם, איבוד כבוד האדם, אובדן התבונה הבסיסית והיושר הבסיסי.

הלחצים שמופעלים על חיילים הם גדולים מאוד. לא כל אדם יכול לעמוד בהם כמו אותו בחור בקורס טייס. הדבר קשה הרבה יותר משום שהדברים הללו מוצגים כנורמטיביים, כחלק מדפוסי החיים, כאילו זה מתחייב מן המודרנה, מן התרבות והקדמה. גם אנשים דתיים רבים התרגלו לחשוב שהתורה אינה סותרת את ערכי הקדמה והמודרנה, כביכול התורה היא הווי דתי יפה ונעים ותו לא, ויהיה להם קשה לצאת נגד ערכי השיוון והקדמה.

לכן אי אפשר לבטוח בכך שחיילים דתיים יעמדו בלחצים ויסרבו לפעול לאור פקודות כאלה. ישנם אנשים דתיים במקומות מאד חשובים בצה"ל, שכשהדבר יגיע לידי מעשה, כשהם יצטרכו למסור את הנפש על הקיום של התורה שהוא הקיום של הצבא והמדינה, הם לא יצליחו לעשות זאת. יהיו יחידים שיצליחו, אבל רבים לא יעמדו בכך, יהיה קשה להם מאוד לעמוד נגד מה שמצטייר כאינטליגנציה, כמודרנה.

חשוב לדעת שהמאבק אינו על השרות של חיילים דתיים. המגמה היסודית איננה התנגדות לשרות של אנשים דתיים לגופם, אלא יש לה עקרון כללי יותר - נסיון לכפות על כלל המשרתים בצבא מערכת שונה של ערכים, שבסופו של דבר הורסת את הקומה הבסיסית של האנושיות הפשוטה. לכן אי אפשר להסתפק ביצירת סידור מיוחד לחיילים דתיים - או אף למפקדים דתיים - שיוכלו לשרת במסגרות נפרדות. הבעיה היא בכך שפוגעים ברוח ובמוסריות של כל הצבא.

הנאמנות לצבא

יש שטוענים שהביקורת הזו היא חוסר אמון בצבא, כביכול יש כאן שינוי כיוון ביחס לצבא. אין זה נכון. היחס המהותי לצבא לא השתנה. אנחנו נאמנים לצבא בכל מאודנו. ברור לנו כי אם לא יהיה צבא, לא תהיה מדינה. אך עם זאת, הצבא אינו שייך לרמטכ"ל זה או אחר אלא לעם ישראל כולו. הגזירות החדשות הללו הן מחלה שתוקפת את הצבא. אנחנו אוהבים את הצבא, את עם ישראל החי, ואנו שונאים את המחלה התוקפת אותו ועלינו לנסות להלחם בה ככל יכולתנו. דווקא מתוך האמון שיש לנו בצבא לא נוותר למחלה התוקפת אותנו, לא נאמר שהיא כלולה בקדושתו ולא נחשוב שהיא תהליך נורמלי ובריא. צריך לדעת שכאשר ראשי הצבא מדברים על הדברים האלה ומקדמים אותם המחלה מדברת מגרונם, ואסור להסכים עם זה. מתוך רחמים על עם ישראל ומתוך הכרה במצב החירום שבו הוא נתון אנחנו מתמלאים מסירות.

הרב אומר (מאמרי הראיה עמ' 277) שאדם צריך להיות בן מקומו וזמנו. אנו אומרים בתפילת יום כיפור: "עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי".

מבאר הרב שאם נשמתי באה לעולם עכשיו, בדור זה ובמקום זה, כנראה שרק עכשיו יש בי צורך לעולם - יש לי כח ותפקיד לתקן את המצב ולהסיר את החסרונות הקיימים בו, ובשביל אותו צורך אני קיים. אם איני עושה כך, אז "כאילו לא נוצרתי" - גם עכשיו איני כדאי. אדם צריך להרגיש אחריות כלפי הנעשה סביבו, ודברים שפוגעים בו ומפריעים לו כנראה שיש לו נגיעה בהם ועליו למסור את הנפש עליהם, כמובן בחכמה ובשיקול דעת.

ההתנגדות למהלכים ההרסניים הללו איננה רק קרב מאסף שנערך בנסייון לבלום או לעכב אותם; יש לה תפקיד מהותי בבנין תחיית הקודש. כפי שראינו לעיל, בשלב הראשון של הגאולה מתרחשת תחיית החול - החזרה

לטבעיות החיים, ובאופן מיוחד לטבעיות החיים הלאומיים. ללא קניית הטבעיות הזו לא ניתן להתקדם במדרגות הרוחניות, בגאולה ההולכת בדרך הטבע וצומחת מלמטה למעלה. שלב זה הוא שלב ה"עקבתא דמשיחא" - הדרך להופעה המשיחית. כאשר אדם יוצא לדרך, התנועה הראשונה שהוא עושה היא הרמת העקב. התוכן של העקבתא דמשיחא הוא החזרה לטבעיות החיים. אולם כשטבעיות הנפש חוזרת ונעורה והקודש אינו מכוון את דרכה ומעדן אותה, מתעוררים עמה גם כוחות שפלים ומקולקלים. במצב כזה, מבאר הרב (מאמרי הראיה עמ' 399), דרוש שיקומו תלמידי חכמים בעלי אומץ ויעמדו על שלהם. האומץ צריך להיות גם שכלי - לא

היחס המהותי לצבא לא השתנה. אנחנו נאמנים לצבא בכל מאודנו. אך הגזירות החדשות הללו הן מחלה שתוקפת את הצבא. אנחנו אוהבים את הצבא, את עם ישראל החי, ואנו שונאים את המחלה התוקפת אותו ועלינו לנסות להלחם בה ככל יכולתנו.

לקבל את האג'נדה המוטעית הזו הכורכת את ערכי צה"ל ואת הנאמנות למדינה בכפיפות למערכת ה"ערכים החדשים" של השיויון והנאורות ולהבין שערכים אלו אינם ערכים של חיי אדם אלא ערכי בהמה, אך גם אומץ מעשי - לעמוד בפועל מול המגמות ולהתנגד להן. הרב כותב: "אחת מחובות החינוך התורני היא אמיצות הרוח, שתהיה מתלווה אל בירור השכל וקדושת המידות" (עין אייה ברכות ב, ט רכז). להתגברות הזאת ישנו ערך חשוב מאד בביסוס העובדה שיש בעולם אמת מוחלטת, כנגד נסיונם של "רעים וסכלים שבבני אדם להתגבר ולהשכיח את אור האמת מן העולם", התופעה הנקראת היום 'פוסט-אמת', העלולה לגרום למין האנושי להיות "הולך ותועה בדרכים של ערבובייה" (שם). רק כך ניתן לייסד את תחיית הקודש באופן שלא תתבטל בפני העוצמה הטבעית של תחיית החול אלא להיפך - תוכל למלא אותה חיים עליונים.

דרך ההתמודדות - מאי עמא דבר

הנושא הזה הוא לא עניין לעסקנות פוליטית שפועלת בצורה של תן וקח, שמור לי ואשמור לך. לכן גם אם האנשים הבכירים ביותר מבטיחים כי הנושא בטיפול והכל בשליטה אסור להכנס לאופוריה. לצערנו ישנם גם רבנים שהוכו באלם והם אינם ממלאים את תפקידם בעת הזאת.

המצודות דוד אומר על הפסוק (ישעיה נו, י) "צפיו עורים כלם לא ידעו" - "הצופים שלהם אשר הועמדו לראות אם השונא בא לעיר הנה המה עורים ואינם רואים, ור"ל שרי העם המדריכים את העם אינם משגיחים לתקן דרך העם ועושים עצמם כאלו לא ידעו בקלקול הדור", ואת המשכו - "כלם כלבים אלמים לא יוכלו לנבוח" - הוא מבאר: "כל השרים מישראל אינם מזהירים את העם על התשובה ולא יועילו להם, והמה ככלבים אלמים אשר לא יוכלו לנבוח להבריה החיות הטורפות מן העדר שאין בהם תועלת".

ישנם גם נסיונות מתוחכמים להשתיק רבנים - מסדרים להם פגישות עם הרמטכ"ל או עם ראש אכ"א, הוא אומר להם בצורה דמגוגית שהוא לא ידע על כך והסעיפים הללו ימחקו, הוא מבטיח להם להקים ועדה ולפתור את כל הבעיות של תלמידי הישיבות. אבל בפועל הוא ממשיך בשלו ואנחנו ממשיכים לתלות בו תקוות לשווא.

הדרך היחידה, לדעתי, להתמודד עם התופעות האלה היא לא לשתוק, לא להשלים עם זה אלא ללכת אל העם וליידע אותו על הנעשה. צריך להציג לפני העם את הנתונים הקשים והוא יגיד את דברו. העם צריך להחליט האם הוא מסכים שראשי הצבא ישתמשו בפקודות צבאיות כדי להטמיע בצבור נורמות שאינן נוגעות לצבאיות ואף פוגעות בה.

עם ישראל הוא עם פיקח, בעל נורמות ומסורת איתנה, יש בו נשמה וסגולה, יש בו יושר שצריך לעורר וניתן לעורר. תרבותו של עם ישראל גבוהה הרבה יותר מעל תרבויות העמים שאנשי האקדמיה נשענים עליהן. כשהציבור הרחב יראה

שמנסים לרמות אותו ולקחת ממנו את האנושיות הפשוטה, את צלם האלקים - הוא יאמר את דברו ברמה, הוא יגיד: 'עד כאן! הדברים הללו אינם נורמליים', והאמירות הפשוטות הללו יזעזעו את אמות הסיפים. העם הוא כח גדול. אם אין תמיכה של העם - אין צבא ואין ממשלה. אם נצליח להראות לו באופן ברור שמוליכים אותו שולל, הוא יפנה אל הפוליטיקאים ואל אנשי הציבור ויכריח אותם לפעול ולטפל בדברים בצורה נכונה.

לצורך הדבר יש לצאת אל העם. אנשים שיש להם כח דיבור והם יודעים לדבר אל הצבור בצורה בהירה ומשכנעת צריכים לצאת אל העם - לחוגי בית, אסיפות וכינוסים, לכתובת מאמרים וחוברות וכו'. אני חושב שככל שיותר אנשים יפתחו את פיהם וידברו על כך, הדברים יכנסו ללבבות.

הדרך להגיע אל העם איננה פשוטה. התקשורת לא תעזור לנו בכך; כאמור גם רבנים רבים מעדיפים לשתוק. אך אין לנו ברירה. אדם צריך להיות בן מקומו ובן זמנו ולראות לצורך מה הוא נוצר, מה מוטל

עליו. לעיתים הדבר שהכי מפריע לאדם כרגע הוא מה שמוטל עליו ללחום נגדו ולהתמודד איתו. כאמור, הדברים מכוונים לאו דווקא לאנשים דתיים אלא קשורים לבריאות אנושית פשוטה, ולכן האמירות לאו דווקא צריכות להיות דתיות. ודאי שמותר לדבר גם בשם התורה, שגם היא מתנגדת כמובן לדברים אלו בכל התוקף, אבל יש לדעת שהבעיה היא ברובד בסיסי הרבה יותר וחשוב להראות זאת. צריך להחזיר לעם את האמון בעצמו, בנורמליות הפשוטה, ללא הפריזמה האקדמית המטעה. זה מסר פשוט ויסודי שכל אדם בר דעת יכול להבין אותו, וכשנביע את הדברים הללו באופן היוצא מן הלב, הם יכנסו אל הלב.

כשהציבור הרחב יראה שמנסים לרמות אותו ולקחת ממנו את האנושיות הפשוטה, את צלם האלקים - הוא יאמר את דברו ברמה, הוא יגיד: 'עד כאן! הדברים הללו אינם נורמליים', והאמירות הפשוטות הללו יזעזעו את אמות הסיפים.

חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלקינו

ביחס לאנשים שמשרתים כעת בצבא - כמובן שמסירות הנפש למען עם ישראל ושרות בצבא, בפרט ביחידות מובחרות, בפיקוד ובקצונה, היא דבר חשוב מאוד. אבל אין זה אומר שחייל צריך להסכים לכל מיני דברים שהם חלק מתסמיני המחלה. הרי הדברים הללו - שחיילים וחיילות צריכים להסגר יחד בפילבוקס לכמה ימים או להשתמש בשרותים ומקלחות משותפים - אינם תורמים למבצעות של הצבא. לעיתים, כאשר חייל דתי מבקש לא להשתתף בפעילות או בהופעה הכרוכות בחוסר צניעות, אומרים לו שהוא מעליב את החיילות המשתתפות בה, והדבר גורם לו לתחושת חוסר נעימות. ומה עם העלבון של רוח האומה, של מסורת ישראל, במסירות הנפש של האבות והאמהות שלנו, בהם לא צריך להתחשב?! לכן

אסור לחייל להסכים לכך, גם אם כתוצאה מכך יימנע קידומו לפיקוד וגם אם הוא ישלח למחבוש. אנחנו מאמינים שצריך לשרת בצבא מפני שהתורה רוצה בכך. מי שמשרת בצבא צריך להשתדל לעשות את המקסימום מבחינתו, אך אם בגלל אמונתו לא רוצים לקבל אותו ברמות בכירות יותר או בתפקידים חשובים יותר - יתרום כפי יכולתו במקום בו הוא נמצא, ואם לא יתנו לו לשרת ביחידה מובחרת לפי כשוריו, ישרת ביחידה ברמה נמוכה יותר ויעשה זאת בצורה הטובה ביותר. צריך לשרת לא רק בשביל צל"שים או קידום, ואסור לעזוב את הספינה כל עוד אפשר להציל אותה גם אם לא מקבלים קידום. אדרבה, כאשר אדם יכול היה לקבל קידום והוא וויתר על כך בגלל שהוא יודע שעם ישראל בנוי על היושר, על האמת והאמונה ועל הקודש הרי שיש בכך מסירות נפש ברמה גבוהה יותר.

נוסף על כך, חז"ל אומרים: "גזירה עבידא דבטלה" - גזירה עשויה להשתנות, וברגע שהמדיניות תשתנה אנו נהיה שם ונשמח לקבל על עצמנו תפקידים יותר משמעותיים. בינתיים נפעל ככל יכולתנו לטובת עם ישראל במקום בו אנו יכולים לפעול. כאשר אדם צריך לטפל בחולה, וחסר לו מכשיר מסוים שבעזרתו הוא היה יכול להועיל לו במידה רבה - אין זה אומר שהוא לא עושה את כל המאמצים לטפל בו בכלים שיש בידו. גם בתולדות עם ישראל מצאנו שחיילים יצאו לקרב עם מקלות במקום רובים וברוך ד' עם ישראל חי. הנסיון בדברים הללו הוא כאמור קשה מאוד והלחצים הם עצומים, אבל לכך נדרש כל אדם במצב הקשה שבו אנו מצויים. והלואי שכל מי שיבוא לידי נסיון כזה יעמוד בו.

פעם שמע רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל את אחד מתלמידי הישיבה מתבטא שהגאון ר' חיים סולוביצ'יק מבריסק טעה בכך שהתנגד לציונות. הרב התקומם על כך מאד ואמר לאותו תלמיד: איך אפשר לדבר כך על ר' חיים, עם כל גדולתו וגאונותו?! אי אפשר לומר שר' חיים טעה! ואחרי שאמר זאת הפטיר בשקט: וכי אין ממה לחשוש?! וכי אין למה להתנגד?! הרב צבי יהודה לא חשב שצריך 'לקדש' כל תהליך שקורה במדינה. אך הוא ידע שבסיכומו של דבר, למרות כל הבעיות והעיכובים, התהליך הוא תהליך חיובי, תהליך של גאולה ושל חזרת שכינה לציון.

לכן, אסור להתיאש. עם ישראל הוא עם בריא ובסופו של דבר הוא יצליח להתגבר על המגמות החולניות הללו. בסופו של דבר מכל ההתמודדויות האלה נצא מחוזקים. אפשר אף שכשם שבזכות גזרות אנטייכווס זכינו לחנוכה ובזכות גזרת המן תקנו לנו חז"ל את פורים, נזכה אף שחכמים יתקנו חג על הנצחון במערכה על טהרתם של ישראל.

להרחבת העניין עיין:

שמונה קבצים, קובץ ג, סימן רסט

לאמונת עתנו, כרך ז, עמ' קז

לאמונת עתנו, כרך ב, מאמר "למען טהר את הארץ"

לבאר צריכים, שעל ידי ההתגברות של הכחות השפלים לבדם יאבדו הם בעצמם את ערכם, והאומה לא תמצא לא את עצמה ולא את מטרת חייה. אבל רק אז ישובו הכחות כולם להיות מוארים באור המלא של חייהם - כאשר יתקשרו יפה כולם זה בזה, ולא יאמר כל אחד לבדו: "רק אני אמלוך"...

ואם לשוננו קצרה היא להביע את כל החוסן החבוי בטמיריותה של בקשה שלמה ועליונה זו, נבטא גם בגמגום מעט מעט מחפצנו הגדול, והיו דברינו כאש מצרף וכפטיש יפוצץ סלע, כי דבר ד' הוא, וממקור אור הקודש המחיה כל הם הולכים ומפכים.

(מאמרי הראיה עמ' 399)

הביאו לדפוס: אוהד כהן, נתנאל צור
לתגובות: ohad5769@gmail.com
להזמנת חוברות ולתרומות להרחבת ההפצה - 0547120223

הרחבה ומידע נוסף על פקודת השירות המשותף
ניתן למצוא באתר של מרכז ליב"ה
www.libayehudit.org